

INDICULUS

LIBRORUM, TRACTATUUM ET EPISTOLARUM

SANCTI AUGUSTINI

HIPPONENSIS EPISCOPI,

EDITUS CURA POSSIDI EPISCOPI CALAMENSIS.

CAPUT PRIMUM. — CONTRA PAGANOS.

- In tomo 1.* — De Academicis, libri tres.
Ibid. — De Ordine, libri duo.
In tomo 8. — De Utilitate credendi, liber unus.
In tomo 1 (a). — De Vera Religione, liber unus.
Ibid. — De Animæ Immortalitate, liber unus.
In tomo 8, in libro Questionum 83, quæst. 1. — Quæstio, Utrum anima a se ipsa sit.
Ibid., quæst. 3. — Quæstio alia. Utrum a Deo auctore sit homo deterior.
Ibid., quæst. 9. — Item alia quæstio, Utrum corporeis sensibus percipi veritas possit.
Ibid., quæst. 11. — Item alia quæstio, Quare Christus de femina natus sit.
Ibid., quæst. 16. — Item alia quæstio, De Filio Dei.
Ibid., quæst. 19. — Item alia quæstio, De Deo et creatura.
Ibid., quæst. 23. — Item alia quæstio, De Patre et Filio.
Ibid., quæst. 27. — Item alia quæstio, De providentia.
Ibid., quæst. 28. — Item alia quæstio, Quare Deus mundum facere voluerit.
Ibid., quæst. 29. — Item alia quæstio, Utrum aliquid sit sursum aut deorsum in universo.
Ibid., quæst. 32. — Item alia quæstio, Utrum rem ullam alius alio magis intelligat; atque ita ejusdem rei per infinitum eat intelligentia.
Ibid., quæst. 42. — Item alia quæstio, Quemadmodum Dei sapientia Dominus Jesus Christus, et in utero matris fuerit, et in cælis.
Ibid., quæst. 44. — Item alia quæstio, Quare tanto post venit Dominus Jesus Christus.
Ibid., quæst. 48. — Item alia quæstio, De credibilibus.
In tomo 3, parte 2. — De Consensu Evangelistarum, libri quatuor.
In tomo 2, Epist. 102. — Questiones contra Porphyrium expositæ sex, id est, De resurrectione, De tempore christianæ religionis, De sacrificiorum distinctione, Ex eo quod Dominus dicit, *In qua mensura mensi fueritis, remittetur vobis*, De Filio Dei secundum Salomonem, De Jona propheta.
In tomo 6. — De Divinatione dæmonum, liber unus.
In tomo 7. — De Civitate Dei, libri viginti duo.

EPISTOLÆ CONTRA QUOS SUPRA.

- In tomo 2, Epist. 17.* — Maximo Madaurensi. Fratribus Carthaginiensibus.
Epist. 232. — Madaurensibus.
Epist. 118. — Dioscoro.
Epist. 132, 137. — Volusiano.
Epist. 138, 143. — Marcellino.
Epist. 153. — Macedonio, de intercessionibus episcoporum.
Epist. 155. — Item ipsi, de veris virtutibus.
Epist. 253 et 235. — Longiniano.

TRACTATUS ADVERSUS QUOS SUPRA.

- In tomo 3, Serm. 348.* — Exhortatio ad fidem. — De

timore Dei. — De Parentalibus. — De defectu Solis *Serm. 199, etc.*, necnon forte *Serm. 375.* — De Epiphania, duo.
Item de Epiphania contra quos supra, duo.
Serm. 197, 198. — De Kalendis Januarii, contra quos supra.
Serm. 240, 241, etc. vel 361, 362. — De Resurrectione, tractatus duo.
Sermo 150. — De lectione Actuum Apostolorum, ubi Epicurei et Stoici philosophi cum apostolo Paulo contulerunt.
De testimoniis Scripturarum contra Donatistas et idola.

CONTRA MATHEMATICOS.

- In tomo 6, in libro Questionum 83, quæst. 45.* — Quæstio adversus quos supra.
In tomo 2, Epist. 246. — Epistola ad Lampadium.

CONTRA JUDÆOS.

- Quæstio de Judæis¹.
In tomo 6, in libro Questionum 83, quæst. 56. — Item alia quæstio, De annis quadraginta sex ædificati templi.
In tomo 2, Epist. 196. — Epistola ad Asellicum episcopum, de cavendo Judaismo.
Adversus quos supra, tractatus duo.

CAP. II. — CONTRA MANICHÆOS.

- In tomo 1.* — De moribus Ecclesiæ catholicæ, et de Moribus eorum, libri duo.
In tomo 8. — De duabus Animabus, liber unus.
In tomo 4. — Unde malum, et de libero arbitrio, libri tres.
In tomo 8. — Acta contra Fortunatum Manichæum, liber unus.
In tomo 1 (a). — In Genesim contra Manichæos, libri duo.
In tomo 8. — Contra epistolam Fundamenti, liber unus.
Ibid. — Contra Adimanti calumnias, quæstiones diversæ, numero viginti octo.
In tomo 6, in libro Questionum 83, quæst. 2. — Quæstio de libero arbitrio.
Quæst. 6. — Item quæstio de malo.
Quæst. 10. — Item alia quæstio, Utrum corpus a Deo sit.
Quæst. 14. — Item alia quæstio, Non fuisse corpus Domini nostri Jesu Christi phantasma.
Quæst. 21. — Item quæstio, Utrum Deus mali auctor non sit.
Quæst. 22. — Item quæstio, Deum non pati necessitatem.
Quæst. 24. — Item quæstio, Utrum et peccatum et recte factum in libero sit voluntatis arbitrio; quod ita esse, omnino verissimum est.
Quæst. 25. — Item quæstio, De cruce Christi.

¹ Ille forte la, sus est auctor Indiculi. Nam in libro Questionum octoginta trium exstat quædam quæstio, *de Ideis*, quæ in hoc indiculo sola prætermittitur: nulla vero est, *de Judæis*.

(a) Vide Monitum tom. II, p. 1. M.

(e) In hæc nostra editio liber de Vera Religione ad tomanum tertium revocatus est. Vide Monitum tom. II, p. 1. M.

SANCT. AUGUST. XI

(Une.)

- Quæst.* 67. — Item quæstio, De eo quod scriptum est, *Existit enim quod indignæ sint passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis*; usque ad id quod dictum est, *Spe enim salvi facti sumus.*
- Quæst.* 68. — Item quæstio, De eo quod scriptum est, *O homo, tu quis es, qui respondeas Deo?*
- Quæst.* 70. — Item quæstio, De eo quod Apostolus dicit, *Absorpta est mors in victoria; ubi est, mors, contentio tua? ubi est, mors, aculeus tuus? Aculeus autem mortis peccatum est, virtus autem peccati lex.*
- Quæst.* 71. — Item quæstio, De eo quod scriptum est, *Invicem onera vestra portate, et sic adimplebitis legem Christi.*
- Quæst.* 72. — Item quæstio, De temporibus æternis.
- Quæst.* 74. — Item quæstio, De eo quod scriptum est in Epistola Pauli ad Colossenses, *In quo habemus redemptionem, remissionem peccatorum, qui est imago Dei invisibilis.*
- Quæst.* 75. — Item quæstio, De hæreditate Dei.
- Quæst.* 76. — Item quæstio, De eo quod apostolus Jacobus dicit, *Vis autem scire, o homo inanis, quia fides sine operibus otiosa est?*
- Quæst.* 77. — Item quæstio, De timore, utrum peccatum sit.
- Quæst.* 78. — Item quæstio, De pulchritudine simulacrorum.
- Quæst.* 79. — Item quæstio, Quare magi Pharaonis fecerunt quedam miracula, sicuti Moyses famulus Dei.
- Quæst.* 81. — Item quæstio, De Quadragesima et Quinquagesima.
- Quæst.* 82. — Item quæstio, De eo quod scriptum est, *Quem enim diligit Dominus, corrumpit; flagellat autem omnem filium quem recipit.*
- Quæst.* 83. — Item quæstio, De conjugio.
- In tomo 3, parte 1.* — De Doctrina Christiana, libri quatuor.
- In tomo 6.* — Ad Simplicianum, de Diversis Quæstionibus, libri duo.
- In tomo 2, Epist.* 157. — Responsio objectis Hilarii, liber unus.
- In tomo 3, parte 2.* — Adnotationes Evangeliorum, libri duo.
- In tomo 3, parte 1.* — Adnotationes in Job, liber unus.
- In tomo 2, Epist.* 54, 55. — Ad inquisitiones Januarii responsio, libri duo.
- In tomo 1.* — Confessionum libri tredecim.
- Catechismi ¹ liber unus.
- In tomo 6.* — De opere monachorum, ad Aurelium episcopum, liber unus.
- Retract. lib. 2, cap. 32.* — Epistola Jacobi exposita non tota, liber unus.
- De Vetere Testamento aliqua exposita ².
- In tomo 6.* — De sancta Virginitate, liber unus.
- Ibid.* — De Bono Conjugali, liber unus.
- In tomo 3, parte 1.* — De Genesi ad Litteram, libri duodecim.
- Quaternio unus, quem propria manu sanctus episcopus Augustinus initiavit.
- In tomo 8, contra Faustum Manich.* — Quæstiones diversæ de Vetere Testamento, in libris triginta tribus.
- Retract. lib. 2, cap. 11.* — Contra Hilarium ³, De canticis ad altare, liber unus.
- In tomo 2, Epist.* 140. — De gratia novi Testamenti ad Honoratum, liber unus.
- In tomo 6.* — De fide et operibus, liber unus.
- In tomo 2, Epist.* 147. — De videndo Deo, ad Paulinam, liber unus.
- Jam supra, cap. 4.* — De Perfectione justitiæ hominis, liber unus.

¹ Fortasse, *De Catechizandis rudibus*. In tomo sexto.

² Fortasse, *Quæstio in Heptateuchum*. In tomo tertio.

³ Fortasse, *Hilarium*.

In tomo 2, Epist. 166. — De Origine animæ, et sanctum Hieronymum, liber unus.

Ibid. Epist. 167. — De Sententia Jacobi apostoli, ad eundem, liber unus.

Epist. 187. — De Præsentia Dei, ad Dardanum, liber unus.

Epist. 36. — Ad Casulanum, De jejunio sabbati.

In tomo 10. — Ad Victorem, de Natura animæ et ejus Origine, libri quatuor.

In tomo 6. — Ad Pollentium, de incompetentibus Nuptiis, libri duo.

In tomo 8. — Contra Adversariam Legis et Prophetarum, libri duo.

In tomo 6. — Adversus mendacium, liber unus.

Ibid. — Ad Laurentium, de Spè, Fide et Charitate, liber unus.

In tomo 4. — Psalmi expositi, a primo usque ad trigessimum secundum. Ex his in populo tractati sunt, decimus quartus, decimus quintus vigesimus primus, vigesimus sextus, trigessimus, trigessimus primus, trigessimus secundus, trigessimus tertius ¹.

Ibid. — Item alii dictati, id est, sexagesimus octavus ², septuagesimus primus, septuagesimus septimus, septuagesimus octavus ³, octuagesimus secundus, octuagesimus sextus, octuagesimus octavus ⁴, centesimus quartus, centesimus quintus, centesimus septimus, centesimus octavus, centesimus decimus, centesimus undecimus, centesimus duodecimus, centesimus decimus tertius, centesimus decimus quartus, centesimus decimus quintus, conjunctis sibi centesimo decimo sexto, centesimo decimo septimo, centesimo trigesimo quinto, centesimo quinquagesimo.

Ibid. — Reliqui omnes, excepto centesimo decimo octavo ⁵, in populo disputati sunt, numero nonaginta septem.

Ibid. — Fiant ergo omnes tractatus Psalmorum in populo habiti, numero centum viginti tres, quia centesimus vicesimus primus bis ⁶ est expositus.

In tomo 3, parte 2. — Tractatus de Evangelio Joannis, a capite usque ad finem, in codicibus sex.

CAP. VII. — EPISTOLÆ.

In tomo 2, Epist. 3, 4, etc. — Ad Nèbridium, decem.

Epist. 1. — Ad Hermogenianum.

Epist. 2. — Ad Zenobium.

Ad Firminum ⁷.

Epist. 18. — Cælestinum.

Epist. 20. — Ad Antonino ⁸.

Epist. 142. — Saturnino.

Thalasio et Valentino.

Eumatio ⁹.

Epist. 19. — Gaio.

Epist. 26. — Licentio.

Desiderio ¹⁰.

Epist. 21. — Valerio episcopo.

Epist. 100, 112. — Donato.

Epist. 243. — Læto.

Cratoni et aliis Carthaginensibus.

Maximo ¹¹ episcopo.

Epist. 38. — Profuturo.

Epist. 74. — Præsidio.

Epist. 145. — Anastasio.

¹ Fossatensis codex, *trigesimus octavus*.

² Codices Mss., *id est, sexagesimus septimus*.

³ Unus Carnutensis codex hic addit, *septuagesimus nonus*. Hunc etiam Fossatensis habet; sed præterit, *septuagesimus octavus*.

⁴ In Mss., *octuagesimus septimus, octuagesimus nonus*: omisso, *octuagesimus sextus*; et, *octuagesimus octavus*.

⁵ Fossatensis Ms., *excepto centesimo vige imo octavo*.

⁶ Sic in uno ex Carnutensibus manuscriptorum. At in editis, *sibi*.

⁷ Unus Carnutensis Ms., *Ad Firmianum*.

⁸ Duo Mss., *antonio*.

⁹ Sic Ullmeriana editio et quatuor melioris notæ manuscriptorum. At Lov., *Rumachio*. Duo manuscriptorum, *Hermato*.

¹⁰ Fortasse legendum, *Dario*. Epistolæ scilicet 220 et 251

¹¹ Fossatensis Ms., *Marimur*.

Victori presbytero ¹ de campo Bullensi.
Epist. 248. — Sebastiano Mouscho.
Epist. 120, 205. — Consentio.
Epist. 98. — Bonifacio episcopo.
Epist. 105. — Romaniano.
Epist. 32. — Item ipsi.
Epist. 85. — Paulo episcopo.
Epist. 268. — Plebi propriae.
Epist. 78. — Item ipsi.
Epist. 22. — Aurelio episcopo.
Epist. 41. — Item ipsi.
Epist. 60. — Item ipsi.
Epist. 29. — Alypio episcopo.
Epist. 83. — Item ipsi.
Epist. 192. — Deogratias presbytero
Epist. 28, 40. etc. — Ad sanctum Hieronymum, scx.
Epist. 27, 149. etc. — Ad Paulinum, octo.
Epist. 52. — Severino.
Epist. 53. — Gencroso.
Epist. 127. — Armentario et Paulinæ.
Epist. 159, 162, 164 et 169. — Jovino et Joviniano ²
 et cæteris.
 Evodio, epistolæ tres ³.
Epist. 130. — Probæ, De orando Deo.
Epist. 131. — Item ipsi, duæ.
Epist. 150. — Item ipsi et Julianæ, De velatione De-
 metriadis.
 In tomo 6. — Julianæ, De sancta Viduitate.
Epist. 49. vel 140, vel 228. — Honorato, tres.
 Flactiano.
Epist. 91, 104. — Nectario ⁴, quatuor.
Epist. 86. — Cæciliano.
Epist. 47. — Publicolæ, duæ.
Epist. 257. — Orontio.
Epist. 96, 97. — Olympio.
Epist. 259. — Cornelio.
Epist. 173. — Donato.
 Item Olympio ⁵.
Jam supra. — Plebi propriae, duæ.
Supra. — Paulo episcopo.
Supra. — Item Paulo supra scripto.
Epist. 61. — Theodoro prasidi ⁶.
Epist. 59. — Victorino.
Epist. 56, 57. — Celeri ⁷.
Epist. 151. — Cæciliano.
Epist. 62. — Severo episcopo.
Epist. 84. — Novato ⁸ episcopo.
Epist. 252. — Felici.
 Adeodato.
 Catulino.
Epist. 34, 35. — Eusebio.
 Fausto et Pelagiæ.
 Aurelio episcopo.
 Placentino episcopo.
Epist. 265. — Seleucianæ.
 Severo.
 Memori ⁹ episcopo.
Epist. 101. — Asello ¹⁰.
 Amilio.
 Theodoro et Felicissimo.
 Aproniano et Avitæ ¹¹.
Epist. 266. — Florentinæ.

¹ Duo manuscripti præbent, *Victorino episcopo*.
² Fossatensis Ms., et Joanno. Alii quidam Mss., et Jo-
 siano.

³ Aliquot Mss., *Erodio episcopo, tres*.
⁴ Sic tres Mss. Alii vero cum editis, *Flactiano exnotario*.
⁵ Ex manuscriptis addidimus, *Item Olympio*.
⁶ In tribus manuscriptis omisum, *prasidi*. Hoc tres opti-
 mæ notæ manuscripti habent : cujus loco in uno Carnutensi
 codice substitutum, *Cresimi*; a:ud Lov., *Crescenti*; a:ud
 Ulm., *episcopo*. Itaque autem Theodoro duo Mss. præmit-
 tunt, *Crisimo*.

⁷ Alter ex duobus Carnutensibus manuscriptis, *Celerino*.
⁸ Du. Mss., *Item ipsi Novato episcopo*.
⁹ Duo Mss., *Memorio* : ut infra.
¹⁰ Fortasse, *Asellico*. E; ist. 198.
¹¹ Fossatensis Ms., *avitæ*. Alii duo Mss., *Habitaæ*.

Marinianæ.
Epist. 175. — Innocentio episcopo.
 Imperatoribus.
 Stiliconi.
 Præfectis Italiæ ¹.
 Crescenti episcopo ².
Epist. 125. — Alypio ³ episcopo.
Epist. 249. — Restituto diacono ⁴.
 Macario ⁵.
 Domnioni.
 Viventio presbytero.
 Delfino.
Epist. 176. — Item Innocentia episcopo ⁶.
Epist. 58. — Pamnuachio ⁷.
 Agrippino.
 Plebi Cataquensi.
Epist. 174. — Item Aurelio episcopo.
 Gerontio.
 Maximiano ⁸.
Epist. 63. — Item Severo episcopo.
Epist. 77. — Felici et Hilarino ⁹.
Jam supra. — Item plebi propriae.
 Item ipsi.
 Item ipsi.
Epist. 177. — Item Innocentio episcopo.
Epist. 17 vel 170. — Maximo ¹⁰.
 Burnio ¹¹.
 Presbyteris propriis.
 Item Macario ¹².
 Theodolo.
 Concordio.
 Item Memorio ¹³ episcopo.
 Item Cratoni.
Epist. 110. — Item Severo episcopo.
Jam supra. — Novato,
 Mecurio diacono.
 Romano.
 Item Emilio presbytero.
 Theodoro et Felicissimo, duæ.
 Oratori ¹⁴.
 Item Aurelio episcopo, duæ.
 Firmo.
 Muneri.
 Repentino.
 Lauritio.
 Pelagasio ¹⁵ et Vagula.
 Ampelio episcopo.
 Item Repentino.
 Maximo.
 Samsucio.
Epist. 245. — Possidio episcopo,
 Protogeni et Thalasio.
 Item Protogeni.
 Item Thalasio.
 Item Protogeni, duæ.
 Item Aurelio episcopo.
 Clericis Carthaginiis.

¹ Tres Mss., *Præfectis Italicæ*. Alii tres, *Præfecto Italiae*

² Tres Mss. omittunt, *episcopo*.

³ Unus Carnutensis Ms., *Olympio*.

⁴ Duo Mss., *Restituto episcopo*. Unus Carnutensis, *Resi-
 tuto diacono et Restituto episcopo*. Fossatensis vero, *Restit-
 utio diacono, Restuto, Marario, Domnioni*, etc.

⁵ Forte, *Macrobio*. *Epist.* 106.

⁶ Duo Mss., *Item ipsi Innocentio episcopo*.

⁷ Fossatensis Ms., *Pamnuachio*.

⁸ Forte, *Maximino*. *Epist.* 23.

⁹ Sic duo manuscripti. Alii tamen probæ notæ, cum edi-
 tis, *Hilariano*.

¹⁰ Unus e Carnutensibus Mss., *Maximino*, Colbertinus et
 Cassaniensis, *Maximo et Burnio* (vel *Burnio*) *presbyteris
 propriis*.

¹¹ Duo Mss., *Burnioni*.

¹² Forte, *Macrobio*. *Epist.* 108.

¹³ Duo Mss., *Memori* : ut supra.

¹⁴ Fossatensis Ms., *Oratorio*. Unus ex Carnutensibus, *ira-
 lo:ri*.

¹⁵ Tres Mss., *Pelagasio*. Tres alii, *Pelgasio* : unus ex istis,
 qui est Fossatensis, et *Valgulo*.

Supra. — Sebastiano monacho.
Epist. 256. — Christino ¹.
 Anisio.
 Felici.
Epist. 252. — Gemiliano.
 Item Firmo *supra* scripto.
Epist. 261. — Audaci ² grammatico.
 Acaio ³.
Epist. 115. — Cresconio.
Epist. 227. — Item Alypio episcopo.
Jam supra. — Item Alypio.
Epist. 126. — Albinae.
Epist. 154. — Apringio proconsuli.
Jam supra. — Item Christino.
Epist. 124. — Albinae, Piniano, et Melaniae.
Epist. 247. — Romulo.
Epist. 251. — Panchario.
Epist. 114. — Florentino.
Jam supra. — Cresconio.
Epist. 115. — Fortunato episcopo.
Epist. 116. — Item Generoso.
Epist. 255, 254. — Benenato episcopo, duæ.
Epist. 255. — Rustico.
Epist. 64. — Quintiano ⁴ presbytero.
Epist. 65. — Xantippo,
Supra. — Item Aurelio episcopo.
Epist. 78, 123. — Item Clero ⁵.
Epist. 69. — Castorio.
Supra. — Item Alypio episcopo.
Supra. — Item Severo episcopo, duæ.
Epist. 92, 99. — Italicæ.
Epist. 246. — Lampadio.
Epist. 267. — Fabiolæ.
Epist. 70. — Naucellioni.
 Fratribus a Carthagine.
 Redempto.
 Fratribus Carthaginis.
 Item plebi propriæ.
Epist. 264. — Maximæ.
Epist. 262. — Ad Ecdiciam, epistola una.
Epist. 684 altera. — Ad Petrum et Abraham, una.

CAP. III. — TRACTATUS DIVERSI.

De Charitate et Timore casto.
 De Spe.
 De eo quod scriptum est, *Jugum meum suave est, et sarcina mea levis est.*
In tomo 5, Sermo 54. — De placendo et non placendo hominibus.
Sermo 144. — De eo quod scriptum est, *Ille arguet mundum de peccato, de justitia, et de judicio.*
 Tractatus de Psalmo trigesimo quarto, non toto.
Sermo 51. — De generationibus secundum Matthæum et Lucam.
Sermo 4. — De Jacob et Esau.
Sermo 88. — De duobus cæcis.
Sermo 2. — De filio Abraham ducto ad sacrificium.
Fortè Sermo 3. — Item de Abraham, vel ejus filiis duobus.
 De tribus virgibus Jacob, et de Psalmo vigesimo primo, non toto.
Sermo 9. — De decem chordis.
Sermo 351. — De utilitate agendæ poenitentiae.
Sermo 32. — De Goliath, et David, et de contemptu mundi.
Sermo 346. — De peregrinatione Christianorum, quæ in hac vita est.
Sermm. 248, 249, etc. — De centum quinquaginta tribus piscibus, ex Evangelio Joannis.
 De Judicio Salomonis inter duas mulieres mere-

¹ Editi et plerique Mss., *Pristino*. Carnutenses duo libri, *Christino*. Videtur verius: nam infra rursum, *Item Christino*.

² Fossatensis liber, *Adaci*. Unus Carnutensis, *Saddaci*. Et hunc juncto interposito succernunt a subsequente, *Grammatico*.

³ Ajmud Lov., *Agatio*.

⁴ Quatuor Mss., *Quintiliano*.

⁵ Unus et Carnutensibus Mss., *Celeri*.

trices.

Sermm. 259, 260, 353, et forte 391. — Ad juvenes, de die octavarum infantium, duo.

Sermo 33. — De versu Psalmi, *Deus, canticum novum cantabo tibi*.

De cantico Isaie.

Sermo 363. — De cantico Exodi.

De Psalmo decimo septimo, et Joannis apostoli Epistola.

De Psalmo vigesimo primo ¹, et Epistola beati Petri apostoli.

De responsorio Psalmi, *Da nobis auxilium de tribulatione, et vana salus hominis*.

Sermo in quo multæ propositæ sunt quæstiones, sed una soluta est.

Sermo 149. — Alius in quo quæstiones propositæ ex Actibus Apostolorum et Evangelio solvuntur.

Sermo 278. — De vocatione apostoli Pauli, et commendatione dominicæ orationis.

Sermo 76. — De eo quod Petrus in mari titubavit.

De Psalmo quadragesimo quarto ², non toto.

De depositione Cyri ³ episcopi Carthaginis.

Sermo 9. — De novissimo die.

De Psalmo septuagesimo primo, non toto.

Sermo 288. — De natali sancti Joannis, de voce et verbo.

De Apostolo, *Finis enim legis Christus: et de versu Psalmi nonagesimi ⁴*.

De Evangelio, *Si vos Filius liberaverit, vere liberi eritis*.

De venatoribus Dei et sæculi.

De versu Psalmi centesimi tertii.

Sermo 110. — De muliere curva, decem et octo annos habente in infirmitate.

De eo quod ait in Ecclesiastico, *Omne animal diligit simile sibi, et omnis caro ad similem sibi conjungitur; et si communicabit lupus agno aliquando, sic peccator justo*.

De Apostolo, ubi ait, *Credenti in eum qui justificat impium; et, Lex spiritualis est, ego autem carnalis sum, etc.*

De versu Psalmi quinquagesimi secundi ⁵, in natali Martyrum.

Sermo 22. — De versu Psalmi sexagesimi septimi, *Sicut deficit fumus, deficiant, etc.*

Sermo 170. — Ex eo quod Apostolus ait, *Secundum justitiam quæ ex lege est, qui fuerim sine querela; et de versu Psalmi centesimi quadragesimi secundi*.

De versu Psalmi viginti quarti, *Vias tuas, Domine, ostende mihi, etc.*

De versu Psalmi quadragesimi primi, *Quemadmodum cervus desiderat ad fontes aquarum, etc.*

De versu Psalmi centesimi noni, ubi ait, *Tecum principium in die virtutis tuæ; et de Melchisedech*.

De Apostolo, *Infelix ego homo, quis me liberabit a corpore mortis hujus?*

De muliere quæ fluxum sanguinis patiebatur: et de Jeremia, ubi ait, *Accepit lumbare lineum, et abscondit eum in petra*.

De Apostolo, *Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est cum Christo*.

De depositione Restituti episcopi Carthaginis.

Sermo 64. — De Evangelio, *Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum, etc.*

In tomo 6. — De Obedientia.

De Utilitate jejunii.

In tomo 5, forte Serm. 352. — Item de Utilitate agendæ poenitentiae, et de versu Psalmi quinquagesimi, *Miserere mei, Deus*.

¹ Item Carnutensis Ms., *vigesimo secundo non toto*.

² Tres Mss., *quadragesimo tertio*. Unus Carnutensis, *quadragesimo quinto*. Reccensis, *quadragesimo sexto*.

³ Beccensis Ms., *Quirini*. Duo Carnutenses, *Quiri*.

⁴ Lov., *nonagesimi primi*.

⁵ Duo Mss., *Psalmi sexti*.

Sermo 125. — De quinque porticibus, ubi multitudo languentium jacebat; et de piscina Siloe.

Ex eo quod scriptum est in Genesi fecisse Deum tertio die.

Item alius, de die quarto.

Alius, de die quinto.

Alius, de die sexto.

Alius, de die septimo.

De ebrietate Noe, et nudatione femorum ejus.

Sermo 5. — De luctatione Jacob cum Angelo.

De virga conversa in serpentem, et manu colorata, et aqua in sanguinem.

Sermo 45. — Ex eo quod ait Isaias, *Qui autem dediti mihi erunt, possidebunt terram¹, et hæreditabunt montem sanctum meum*: Et de Apostolo, *Has ergo promissiones habentes, charissimi, etc.*

Sermo 157. — Ex Evangelio, de pastore mercenario, et fure.

Sermo 368. — De Apostolo, *Nemo unquam carnem suam odio habuit*: et ex Evangelio, *Qui amat animam suam, perdet eam*.

Sermo 177. — Ex eo quod Apostolus ait: *Nihil intulimus in hunc mundum*: et de versu Psal. ni quinquagesimi, *Miserere mei, Deus*.

Ex Evangelio, *Agite pœnitentiam*.

De Regnorum², ex eo quod David intravit ad Bethsabee, et maritum ejus occidendum curavit.

De versu Psalmi trigesimi tertii, *Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos*: et de muliere in adulterio deprehensa, quæ Domino oblata est.

Sermo 141. — Ex Evangelio, *Ego sum via, veritas et vita*: sermo habitus cum pagani ingrederentur.

De Apostolo, *O altitudo sapientiæ et scientiæ Dei!* et de versu Psalmi quinquagesimi noni, *Deus, repulisti nos, et destruxisti nos*: et de versu Psalmi centesimi decimi octavi, *Bonum mihi quod humiliasti me, ut discam justificationes tuas*.

De versu Psalmi trigesimi, *In te, Domine, speravi, non confundar in æternum*.

De Operibus misericordiæ.

Ex Evangelio Joannis, ubi regulum increpavit.

De Charitate inquieta.

De responsorio³ Psalmi centesimi trigesimi primi, *Paravi lucernam Christo meo, etc.*

De responsorio Psalmi centesimi tertii, *Benedic, anima mea, Domino; Domine Deus meus, magnificatus es nimis*.

De responsorio Psalmi quinquagesimi primi, *Speravi in misericordia Dei*.

Sermo 37. — De lectione Proverbiorum Salomonis, ab eo loco ubi dictum est, *Mulierem fortem quis inveniet*: usque ad finem libri, hoc est, *Et laudetur in portis vir ejus*.

Sermo 36. — Ab eo quod scriptum est in Proverbiis Salomonis, *Sunt qui divites se affectant⁴, nihil habentes; et sunt qui se humiliant, cum sint divites*: et, *Redemptio animæ viri divitiæ ejus, pauper autem non suffert minas*.

Sermo 35. — Item de eo quod scriptum est in Proverbiis, *Fili, si sapiens fueris, tibi sapiens eris, et proximis tuis; si autem malus evaseris, solus hauries mala*.

Sermo 82. — De eo quod scriptum est in Evangelio, *Si peccaverit in te frater tuus, corripe eum inter te et ipsum solum*: et in Salomone, *Annuens oculis cum dolo, congregat hominibus mæstitiam; qui autem arguit palam, pacem facit*.

Sermo 91. — De Evangelio; ubi Dominus interrogat

Judæos, *cujus dicerent Christum esse filium*: et de vidua illa, quæ misit duo minuta in gazophylacium.

Ex Evangelio Matthæi, de thesauro in agro, et pretiosa margarita, et de reti misso in mare.

Sermo 245, etc. — Ex Evangelio, ubi Dominus tangi se noluit a Maria, eo quod nondum ascenderat ad Patrem.

Sermo 146. — Ex Evangelio, ubi Dominus oves suas Petro commendat.

De responsorio Psalmi quinquagesimi sexti, *Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea*.

Ex Evangelio, ubi de divite, qui inducitur purpura et bysso, scriptum est.

Sermm. 261, 262, etc. — De quadagesima Ascensionis Domini.

De quinquagesima per vigiliis, ex eo quod scriptum est, *In principio fecit Deus cælum et terram*.

Item aliis ejusdem dici, de responsorio Psalmi centesimi quadagesimi, *Pone, Domine, custodiam ori meo*.

Forte Sermo 53. — De octo sententiis beatitudinum, ex Evangelio.

Item de die Pentecostes, ex eo quod scriptum est in Tobia, *A die Pentecostes, qui est sancta septimanarum*.

Serm. 109. — De Evangelio, ubi scriptum est, *Concorda cum adversario tuo, cum es cum illo in via*.

Ex Apostolo, de homine vetere exuendo, et novo induendo, et de versu Psalmi vigesimi quinti.

Ex Evangelio, *Videbo vos iterum, et gaudebit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis*.

CAP. IX.

Sermm. 184, 185, etc. — De natali Domini.

Sermo 261, etc., supra. — De Die quadagesima Ascensionis Domini.

Serm. 101. — Ex Evangelio, quod scriptum est, *Messis multa*; usque ad id quod ait, *Pax vestra ad vos revertetur*.

Sermo 60. — Ex Evangelio, de thesauro in cælo condecendo.

Sermo 145. — Ex Evangelio, ubi Jesus dicit discipulis suis, *Usque nunc nihil petistis in nomine meo*.

Sermo 285. — De die natali martyrum Casti et Æmilii.

Sermo 266. — De die Pentecostes, de versu Psalmi centesimi quadagesimi, *Emendabit me justus in misericordia*

Sermo 29. — Item de eodem die, de versu Psalmi centesimi decimi septimi, *Confitemini Domino, quoniam bonus est¹*.

Sermo 7. — De flamma in rubo in Exodo, eo quod non comburebatur.

Sermo 28. — Per jejunium quinquagesimæ, de versu Psalmi centesimi quarti, *Lætetur cor quærentium Dominum*.

Item de versu per jejunium quinquagesimæ Psalmi centesimi decimi quinti, *Ego dixi in pavore meo, Omnis homo mendax*.

Sermo 133. — Ex Evangelio, ubi Jesus non se ascensurum ad diem festum dixerat, et tamen ascendit. Ex Epistola ad Galatas, ubi Paulus Petrum reprehendit.

Sermo 89. — Ex Evangelio, ubi Jesus arborem arefecit; et de illo, ubi se finxit longius ire.

De avaritia.

Sermo 160. — De Apostolo, ubi ait, *Qui gloriatur, in Domino gloriatur*: et de versu Psalmi septuagesimi, *In tua justitia erue me et exime me*.

Sermm. 103, 104. — De Evangelio, ubi Dominus Martha ministrabat.

Sermm. 287, 288, etc. — De natali Joannis Baptistæ.

Sermm. 295, 296, etc. — De natali sanctorum apostolorum Petri et Pauli.

¹ In manuscriptis hic et infra, *quantam bonitas est*.

¹ Sic mss. At Lov., *Quæ autem serviunt mihi, erunt possidentes terram*.

² Lov., *De regno calorum*. Verius Fossatensis vetustissimus liber, *De Regnorum*; subaudi, *libro*: sic enim præcis citari solet.

³ Sic quinque manuscripti. At editi hic et infra, *De responsione*: tametsi habeant supra, *De responsorio Psalmi, Da nobis auxilium, etc.*

⁴ Lov., *efficiunt*.

Ex Evangelio, de dilectione Dei et proximi.
 Ex Evangelio, ubi Pharisei Dominum interrogant, *Si licet uxorem quacumque ex causa dimittere.*
 De Apostolo, ubi ait, *Quis nqs separabit a charitate Christi?*
 Ex Evangelio, *Qui non odit patrem et matrem, etc.*
 Per natalem Catulini.
 Per natalem sanctorum martyrum Scillitanorum, tractatus duo ¹.
 Ex Evangelio, ubi ait Jesus, *Impleta sunt tempora, et appropinquavit regnum Dei, pœnitentini, et credite Evangelio.*
 Sermo 72. — Ex Evangelio, *Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum.*
 Serm. 502, 503, etc. — Per natalem sancti martyris Laurentii.
 Ex Evangelio, de muliere quæ decem et octo annos curvata erat, et de his super quos turris ceciderat.
 Sermo 506. — Per natalem martyrum Massæ candidæ.
 Per natalem martyris Quadrati.
 Ex Evangelio, *Ego sum panis qui de caelo descendi: et, Operamini escam, non quæ perit, sed quæ permanet in æternum.*
 De versu Psalmi decimi septimi, *Disciplina tua me direxit in finem, et disciplina tua ipsa me docebit.*
 De versu Psalmi decimi noni, *Mittat tibi auxilium de sancto.*
 Sermo 65. — De Evangelio, ubi ait, *Nolite timere eos qui occidunt corpus, etc.*
 Sermo 55. — Ex Evangelio de beatitudinibus.
 Sermo 274, etc. — De natali sancti Vincentii.
 De versu Psalmi quadragesimi tertii, *Quoniam propter te morte afficimur, etc.*
 Per natalem sancti Agilri ².
 Sermo 69. — De Evangelio, *Venite ad me, omnes qui laboratis et onerati estis, et ego vos reficiam.*
 Forte Sermo 70. — Item ex eadem lectione, per natalem Carthaginiensium ³.
 Forte Sermo 354. — De Amore Dei.
 Sermo 75. — De evangelica lectione, ubi Domino jubente Petrus super mare ambulavit.
 De ordinatione dicit ⁴, et depositione episcopi Florentii.
 De episcopo eligendo et ordinando in locum memorati.
 De versu Psalmi septimi, *Justum auxilium meum a Domino, qui salvos facit rectos corde.*
 De versu Psalmi septuagesimi tertii, *Exsurge Domine, judica causam tuam, commemorare opprobriorum tuorum.*
 De versu Psalmi centesimi, *Misericordiam et judicium cantabo tibi, Domine.*
 In tomo 5, parte 2. — De epistola Joannis ad Parthos, sermones decem.
 In tomo 5, Sermo 24. — De versu Psalmi octuagesimi secundi, *Deus, quis similis erit tibi? ne taceas neque milesas, Deus.*
 Supra. — De natali sancti Joannis Baptistæ.
 Sermo 8. — De decem plagis et decem præceptis.
 De lectione evangelica.
 Serm. 326, 327, etc. — De die natali Martyrum.
 Ex Evangelio Luca, et de Actibus Apostolorum.
 De versu Psalmi centesimi quadragesimi tertii, *Deus, canticum n. rum cantabo tibi, etc.*

¹ Sic plures manuscripti. Editi autem ommissa voce, duo; non enim, *Tractatus*, transierunt ad sequentis sermonis titulum, hoc pacto: *Tractatus ex Evangelio, etc.*

² Colbertinus manuscriptus præbet, *Aquilæi*. Cassaniensis, *Achillei*. Fossatensis, *Agelci*: et sic vetus Kalendarium Carthaginense ad octavam diem ante kalendas februarias.

³ Fossatensis codex, *Carthaginiensium*. At in vetere Kalendario Carthaginiensi *Cartherienses* nominantur ad diem quartum ante nonas februarias.

⁴ Hipp. Ass. Dei.

Sermo 44. — De lectione Isaia, *Domine, quis credidit auditui nostro?*
 Serm. 330, 331, et 368 — Ex Evangelio, *Qui amat animam suam, perdet eam.*
 De natali sancti Joannis, tractatus duo.
 Serm. 295, 296, etc. — De natali apostolorum Petri et Pauli.
 De Evangelio, ubi Centurio Dominum rogat pro puero suo.
 De adolescentium luxuria.
 Sermo 98. — De tribus mortuis a Domino resuscitatis.
 Sermo 126, jam supra cap. 5. — Ex Evangelio, *Non potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit Patrem facientem.*
 Sermo 127. — De eo quod scriptum est, *Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit quæ præparavit Deus iis qui diligunt eum.*
 De die Pentecostes per vigiliis, ex eo quod scriptum est, *In principio fecit Deus caelum et terram.*
 De Charitate tractatus, duo.
 De versu Psalmi septuagesimi, *Libera me de manu peccatoris, etc.*
 De versu Psalmi septuagesimi quarti, *Confitebimur tibi, Deus, confitebimur tibi.*
 De versu Psalmi centesimi decimi septimi, *Confitemini Domino quoniam bonus est.*
 De retenta unitate ad senem Maximum ¹.

CAP. X.

Sermo 184, etc. supra, cap. 9. — De natali Domini, tractatus septem.
 Serm. 109, 200, etc. — De Epiphania, tractatus septem.
 Serm. 205, 206, etc. — De quadragesima ante Pascha, tractatus quinque.
 Sermo 218. — De Domini passione, tractatus duo.
 Serm. 119, etc. 219, etc. — Per vigiliis Paschæ, tractatus viginti tres.
 Sermo 212, 213, etc. — De Symbolo, tractatus tres.
 Serm. 56, 57, etc. — De Oratione Dominica, unus.
 Sermo 216. — Exhortatorius ad Competentes, tractatus unus.
 Sermo 259, etc. supra, cap. 8. — De octavis infantium, tractatus duo.
 Serm. 26, etc. supra, cap. 8, et cap. 9. — De Ascensione Domini, tractatus duo.
 De Eucharistia, tractatus unus.
 Serm. 267, etc. — De adventu Spiritus sancti, tractatus unus.
 De natali Apostolorum, tractatus unus.
 Serm. 274, 275, etc. — De natali sancti Vincentii, tractatus duo.
 Sermo 339. — De natali episcopi, tractatus unus.
 Supra. — De natali sancti Joannis, tractatus unus.
 Serm. 309, 310, etc. — De natali sancti Cypriani, tractatus quatuor.
 Serm. 280, 281, 282. — De natali Perpetuæ et Felicitatis, tractatus tres.
 De natali sancti Salvii, tractatus unus.
 Supra. — De natali sancti Vincentii, tractatus duo.
 Sermo 340. — De natali episcopi, tractatus unus.
 De versu Psalmi centesimi trigesimali octavi, *Imperfectum meum viderunt oculi tui.*
 De eleemosynis rerum spiritualium.
 De ministerio rerum carnalium, quod fit in sanctos.
 De eleemosynis quæ fiunt in omnes.
 Sermo 364. — De Samson, et de versu Psalmi quinquagesimi septimi, *Si vere ergo justitiam loquimini.*
 De natali sancti Victoris, et de versu Psalmi centesimi decimi quinti, *Pretiosa in conspectu Domini.*
 Sermo 343. — De Susanna et Joseph.

¹ Fossatensis manuscriptus et unus Crepantensis, *Maximianus*.

De versu Psalmi centesimi trigesimi primi, *Scaes-les tui induantur iustitiam.*

Serm. 336, 337, etc. — De dedicatione ecclesiae, tractatus duo.

Sermo 71. — De blasphemia Spiritus sancti.

In tomo 6. — De cura pro mortuis gerenda.

Ibid. — Ad Dulcitium, liber unus.

Ibid. — De continentia, sermo unus.

Fient simul ¹..... Ac per hoc, quod memoratue sanctus Augustinus episcopus Spiritu divino actus, in sancta Ecclesia catholica, ad instructionem animarum fecit libros, tractatus, epistolas, numero mille triginta, exceptis iis qui numerari non possunt, quia nec numerum designavit ipsorum.

¹ Locus mendosus in exemplaribus manuscriptis.

OPERA APPENDICUM,

QUORUM AUCTORES AUT JAM ANTEA NOTI, AUT HAC EDITIONE DETECTI SUNT;

EORUMQUE AUCTORUM NOMINA AUT ETAS.

IN TOMO PRIMO.

Principia Dialecticæ auctorem habent Augustinum quemdam, alium quidem ab Hipponensi, sed forte non alium ab auctore librorum de Mirabilibus sacræ Scripturæ, qui pariter Augustinum se nuncupat.

De Vita Eremitica ad sororem liber, est Aelredi Rhiwallensis in Anglia abbatis.

IN TOMO SECUNDO.

Epistola ad Demetriadem, est Pelagii.

Altercatio Augustini cum Pascentio, est Vigilii Tapsensis.

IN TOMO TERTIO.

Libri tres de Mirabilibus sacræ Scripturæ rursum cujusdam Augustini sunt, aut Britonum natione, aut Britonum vicini, qui ante Bedam quidem vivebat, sed non ante annum Christi sexcentimum sexagesimum hos libros scripsit.

Opusculum de Benedictionibus Jacob patriarchæ, est fragmentum Quæstionum in Genesim, quas Alcuinus tum ex Hieronymo, tum ex Gregorio maxima ex parte collegit.

Quæstionum Veteris et Novi Testamenti scriptor, quæstione quadragesima quarta ex Veteri Testamento, anno circiter trecentesimo ab excidio Hierosolymitano se scripsisse indicat. Dicendi quoque ratio scriptorem sapit non longe recentiore. Multi hoc opus adjudicant Hilario diacono, qui Damaso summo Pontifice florebat.

IN TOMO QUINTO.

Sermo 9, est Origenis, ex quo et plura translata in Sermones 5, 6, 20, 24, 25, 27, 30, 31, 35.

Gregorii Bæotici creditur Sermo 255.

Ex Ambrosii præfatione in librum de Spiritu sancto descriptus est Sermo 56, sicut et ex vulgato ejusdem opere de Sacramentis Sermo 84.

Joannis Chrysostomi est Sermo 155, ac, secundum duos manuscriptos, Sermones 45 et 208.

Pelagii libellum continet Sermo 256, ejusque doctrinam sapit Sermo 71.

Heraclii, qui Augustino in episcopatu successit, est Sermo 72.

Pertinent ad Leonem papam, Sermones 153, 148.

Ad Maximum Taurinensem, Sermones 80, 100, 122, 145, 152, 185, 208, 248.

Petri Chrysologi sunt Sermones 61 et 199, sed non nihil interpolati ac decurtati.

Fausti Regiensis censeri possunt Sermones 119, 155, 154, 156, 161, 162, 176, 182, 196, 203, 234.

Casario Arelatensi partim asserti, partim ad horum assertionem confirmandam ex jam vulgatis ipsius nomine huc revocati sunt Sermones 2, 4, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 28, 29, 34, 35, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 45, 63, 66, 67, 68, 69, 76, 77, 78, 89, 90, 91, 93, 101, 107, 110, 112, 115,

116, 129, 130, 139, 140, 141, 142, 173, 174, 224, 225, 228, 229, 250, 211, 249, 253, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 265, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 288, 289, 292, 295, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 303, 305, 307, 308, 309, 313, 314. Ac præterea videntur ab eodem ex aliis Patrum scriptis collecti Sermones 5, 6, 14, 21, 24, 25, 33, 36, 53, 57, 58, 75, 101, 105, 111, 149, 168, 197, 198, 210, 220, 252, 287.

Ex Vigilio Tapsensi descriptus est totus Sermo 113, cum parte postrema Sermonis 234.

Ambrosio Auberto tribuendus est Sermo 208, forsitan et Sermo 195, alique qui cum his duobus stilo consentiunt.

Rabani Mauri nomine jam inter ipsius opera exstant Sermones 98, 108, 222, 280, 290, 291, 297, 302, 303, quibus forsitan adjungendus et Sermo 143.

Beda vel Alcuini, aut certe concionatoris Rabano familiaris eoque antiquioris est Sermo 209.

Odilloni abbati Cluniacensi restituendus est Sermo 171.

Ad Ivonem Carnutensem pertinent Sermones 64, 74, 247, forte et Sermo 223.

IN TOMO SEXTO.

Hoc in tomo habentur Tractatus

De Fide ad Petrum, sive de Regula veræ fidei, Fulgentii Ru-pensis episcopi.

De Spiritu et Anima, Alcheri Cisterciensis monachi. Nec dissimili stilo conscriptus est liber de Diligendo Deo, ac Manuale.

De Amicitia, opus est Aelredi Rhiwallensis in Anglia abbatis Cisterciensis, in epitomen contractum.

De Substantia dilectionis, Hugonis Victorini.

Meditationes, aut omnes, aut prope omnes, Joannis Fiscannensis abbatis.

De Contritione cordis, ex meris Anselmi Cantuariensis archiepiscopi conflatum opus.

Speculum, prima pars est operis, quod sub titulo Confessionis fidei Alcuini, Pater Chiffletius edidit.

Scala paradisi, Guigonis Carthusiensis.

De Cognitione vite, Honorii Augustodunensis.

De Vita Christiana, Fastidii Britonis.

De salutaribus Documentis, Paulini Forojuiliensis seu Aquileiensis patriarchæ.

De septem Vitiis, et septem Donis Spiritus sancti, Hugonis Victorini.

De Conflictu vitiorum et virtutum, Ambrosii Auberti, seu Autperti.

De Antichristo, opus ab Adsona Derbensi abbate, Gerberga regina Ludovici Ultramarini regis Francorum uxore rogante, conscriptum.

Psalterium, dicitur beati Joannis papæ factum apud Viennas.

In canticum Magnificat, ex Hugone Victorino.

De Consolatione mortuorum, sancti Joannis Chrysostomi.